

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

Члени організаційного комітету:

Марічереда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анненкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальника сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опря Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександрівна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченою радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

О-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року)** [Електронне видання] / за ред. проф. В. Г. Марічереда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

- 11) самовдосконалення і саморозвитку;
- 12) персональної відповідальності та роботи на результат;
- 13) формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їхнього порушення;
- 14) формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- 15) формування громадянської культури;
- 16) нетерпимості щодо недотримання правил і норм Кодексу академічної доброчесності.

Література

1. Сорокіна Н. Г., Артюхов А. Є., Дегтярьова І. О. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Єгорченко І., Серебряков М. Академічна доброчесність. Аналітичний звіт та рекомендації : аналітична записка. К., 2018. 37 с.
3. Семененко Л. П. Академічна доброчесність — запорука якісної освіти. *Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука* : зб. наук. пр. / Наук. б-ка Харків. держ. ун-ту харчування та торгівлі ; Ф-т соц. комунікацій Харків. держ. акад. культури ; редкол. Л. Г. Бакуменко [та ін.]. Харків, 2016. С. 145–150.
4. Фундаментальні цінності академічної доброчесності : пер. з англ. / Міжнародний центр академічної доброчесності, 2019. 39 с.

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 5 КУРСУ ДО СКЛАДАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПРАКТИЧНОГО ІСПИТУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ

Павловська О. М.

к. мед. н., доцент, доцент кафедри акушерства і гінекології

Берлінська Л. І.

доктор філософії, асистент кафедри акушерства і гінекології

Одеський національний медичний університет

Проведення виробничої практики для здобувачів освіти у медичних закладах вищої освіти України є важливим фактором у підготовці майбутніх лікарів, невід’ємною частиною навчального процесу, а та-

кож міжнародним стандартом додипломної медичної освіти [1, с. 1–15; 2, с. 183–187]. В Одеському національному медичному університеті з 2023 р. проводиться комплексний практичний іспит (КПІ) у здобувачів 2–5 курсів, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Медицина» та «Стоматологія». Під час КПІ оцінюється виконання практичних навичок згідно із переліком, затвердженим в «Положенні про порядок проведення комплексного практичного іспиту в Одеському національному медичному університеті» [3, с. 1–11]. Так, до КПІ входять практичні навички з профілів практичної підготовки за ОПП «Медицина»: внутрішня медицина, хірургія, акушерство та гінекологія, педіатрія, невідкладні стани в педіатрії, екстрена та невідкладна медична допомога.

На кафедрі акушерства і гінекології ОНМедУ створені усі умови для успішного та якісного навчання, проходження виробничої практики та вдалого складання КПІ. Так, у навчальний процес впроваджені такі вибіркові дисципліни, як «Симуляційний тренінг з акушерства і гінекології», «Планування сім'ї. Контрацепція», «УЗД в акушерстві та гінекології», «Дитяча гінекологія», «Ендоскопічні технології в акушерстві та гінекології» [4, с. 161–163].

Слід зазначити, що для здобувачів вищої освіти 5 курсу на проходження виробничої поліклінічної лікарської практики «Акушерство та гінекологія» виділено 3 дні (18 год): 4 год — опанування практичних навичок з акушерства, 4 год — обговорення питань планування сім'ї та підбору методів післяпологової контрацепції, 10 годин — курація вагітної жінки або породіллі.

Отже, у кафедральному класі симуляційного навчання здобувачі мають можливість відпрацювати та удосконалити такі практичні навички: пельвіометрію, зовнішнє (прийоми Леопольда) акушерське дослідження, аускультатию плода, визначення передбачуваної дати пологів та маси плода, внутрішнє акушерське дослідження. Під час заняття застосовуються сучасні фантоми та симуляційні тренажери, а саме : трикомпонентна модель кісткового жіночого таза, удосконалений симулятор пологів та тренажер для навчання методів гінекологічного обстеження. Під наглядом викладача кожний здобувач вимірює основні розміри таза, пояснює їхнє значення та обов'язково вказує нормативні показники. Застосування удосконалених пологового тренажера та розширеного тренажера для гінекологічного обстеження дає змогу здобувачам максимально наближено до реальних умов навчитись правильно проводити зовнішнє та внутрішнє акушерське до-

слідження, визначати точку аускультатії плода при різних варіантах його розташування в матці, вимірювати обвід живота та висоту стояння дна матки для визначення передбачуваної маси плода.

Під час наступного заняття проводиться обговорення сучасних видів та методів контрацепції. Особлива увага приділяється розбору механізму дії, оцінці контрацептивного ефекту (низький, середній, високий), ступеню захисту від інфекцій, що передаються статевим шляхом, перевагам й недолікам, можливості застосування у післяпологовому періоді та під час лактації, протипоказанням до застосування, особливостям медичного обстеження. Важливо відмітити, що після обговорення основних тем щодо планування сім'ї, здобувачі розбиваються на пари «лікар — пацієнтка» та проводять своєрідні тренування консультування з питань контрацепції, що є підготовчим елементом до складання об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ).

Третім етапом виробничої поліклінічної лікарської практики є курація вагітної жінки або породіллі. Здобувачі після спілкування з пацієнткою, збору анамнезу та аналізу результатів лабораторно-інструментальних досліджень мають написати «Індивідуальну карту вагітної та породіллі». Важливо відмітити, що самотійна робота по оформленню медичної документації є своєрідним звітом, навчально-дослідною працею здобувача з дисципліни. У своїй роботі здобувач повинен окреслити тактику ведення та лікування пацієнтки, продемонструвати свої знання щодо написання клінічного діагнозу, призначити необхідне клініко-лабораторне та інструментальне обстеження, дати необхідні рекомендації. Загалом, написання «Індивідуальної карти вагітної та породіллі» відображає не тільки клінічне мислення здобувача, а також рівень його знань й підготовки з різних суміжних клінічних дисциплін.

Наприкінці триденної виробничої поліклінічної лікарської практики обов'язково проводиться обговорення результатів, даються необхідні настанови для успішного складання КПП.

На наш погляд, запропонована методика проведення виробничої поліклінічної лікарської практики є ефективною та відповідає сучасним вимогам щодо підготовки здобувачів вищої освіти з дисципліни «Акушерство та гінекологія».

Література

1. Наказ МОЗ України № 419 від 19.02.2019 р. «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного

кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0279-19#Text>.

2. Освіта України в умовах воєнного стану. *Інформаційно-аналітичний збірник*. Київ, 2022. С. 183–187.

3. Положення про порядок проведення комплексного практичного іспиту в Одеському національному медичному університеті. URL: https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/POLOZHENNJa-PRO-PROVEDENNJa-KPI_na-sajt.pdf.

4. Марічерета В. Г., Бикова Н. А., Лунько Т. А. Досвід викладання дисципліни «Ендоскопічні технології в акушерстві та гінекології» у програмі підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю 222 «Медицина» в ОНМедУ. *Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі* : наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю. Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред. д. мед. н., проф. В. Г. Марічерета [Електронне видання]. Одеса : ОНМедУ, 2023. С. 161–163.

ПІДГОТОВКА ДО ІСПИТУ У ФОРМАТІ ОСКІ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Петровський Ю. Ю.

к. мед. н., асистент кафедри симуляційних медичних технологій

Лунько С. Г.

асистент кафедри симуляційних медичних технологій

Одеський національний медичний університет

Підготовка до іспиту у форматі Об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) в Одеському національному медичному університеті є важливим етапом у навчанні здобувачів освіти медичного факультету. Цей формат іспиту передбачає комплексну перевірку як теоретичних знань, так і практичних навичок майбутніх лікарів.

Другий етап Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) проводиться в ОНМедУ у форматі ОСКІ з 2019 р. У 2020 р. іспит проводився у дистанційному форматі а у 2021–2023 рр. — у гібридному форматі. Здобувачі, які через поважні причини (включаючи широкомасштабну збройну агресію російської федерації) не можуть бути присутніми на іспиті, мають змогу скласти його у дистанційній формі.

ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ Носенко О. М. <i>Одеський національний медичний університет</i>	135
ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВЩИНИ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОНМедУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ Онищенко В. І. <i>Одеський національний медичний університет</i>	139
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ОНМедУ З ТУРБОТОЮ ПРО МЕНТАЛЬНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ Опря Є. В., Белогрудова К. К. <i>Одеський національний медичний університет</i>	142
ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Павленко К. В., Квашніна А. А. <i>Одеський національний медичний університет</i>	145
ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 5 КУРСУ ДО СКЛАДАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПРАКТИЧНОГО ІСПИТУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ Павловська О. М., Берлінська Л. І. <i>Одеський національний медичний університет</i>	148
ПІДГОТОВКА ДО ІСПИТУ У ФОРМАТІ ОСКІ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ Петровський Ю. Ю., Лунько С. Г. <i>Одеський національний медичний університет</i>	151
ІНТЕГРАЦІЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ПРАКТИКА, ДОСВІД, МАЙБУТНЄ Прокопчук Ю. В., Єгоренко О. С. <i>Одеський національний медичний університет</i>	153